

Мастоўскі раён

Спецвыпуск да Дня работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці

Час ідэй і рэалізацыі

СТАБІЛЬНАСЦЬ, ХАРЧОВАЯ БЯСПЕКА І КАДРАВЫ ПАТЭНЦЫЯЛ

Найперш варта ўдзяляць увагу людзям

Менавіта так вызначыў складнікі поспеху свайго раёна яго кіраўнік Андрэй САНЬКО. На гэтай пасадзе Андрэй Антонавіч працуе толькі другі год, але праца кіраўніка для яго не новая. Доўгі час ён узначальваў адну з самых паспяхоўных сельгаспадарак раёна — закрытае акцыянернае таварыства «Гудзевічы». Напрацоўкі ў сферы АПК новы старшыня імкнецца ўвасобіць і ў раённым маштабе. У першую чаргу, робіць акцэнт на развіцці аграпрамысловага комплексу. Свайм бачаннем АПК Андрэй Санько падзяляўся ў інтэрв'ю «Звяздзе» напярэдадні прафесійнага свята працаўнікоў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці.

— Андрэй Антонавіч, Мастоўскі раён можна назваць сельскагаспадарчым? — Мастоўшчына — сапраўды аграпрамысловы раён з развітой інфраструктурай. У нас сем сельгаспадарчых прадпрыемстваў. Флагманы нашага раёна — ЗАТ «Гудзевічы» і ААТ «Чарлёна». Асноўныя напрамкі дзейнасці сельгаспадарчых прадпрыемстваў — раслінаводства і жывёлагадоўля. Сёлета год можна назваць паспяховым у рабоце гэтых галін.

— Абласны «Дажынік» на Гродзеншчыне звычайна прымяркуюцца да дня работнікаў сельскай гаспадаркі. Вы задаволены тым, як выглядаў раён на абласны «Дажынік», якія сёлета прайшлі ў Бераставічы?

— Усе, вядома, чакалі свята. Аграры добра спрацавалі і заслужылі, каб іх ушанавалі. Добры вынік паказаў і Мастоўскі раён. Па ўраджайнасці ў нас шостае месца ў вобласці сярод сямнаццаці раёнаў. Мы бачым, куды рухацца і над чым працаваць.

— Я ведаю, што свята хлєбаробу было прыёмным і для вас асабліва...

— Гэтыя «Дажынікі» былі асабліва. На фестывалі мне ўручылі медаль «За працоўныя заслугі». Укажыце, куды паўтара года таму, яшчэ падчас работы на пасадзе кіраўніка сельгаспадаркі. Але з-за хваробы тады не змог прысутнічаць на цырымоніі. Было вельмі прыемна атрымаць гэту ўзнагароду на такім агульным абласным форуме. Медаль уручыў Мак-

Фота Яўгена ПІСАРЭВІЧА.

У гэты святочны дзень шчыра віншую ўсіх работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай галіны.

Дзякую за самааддачу, грамадзянскую адказнасць і адданасць абранай справе ўсім, хто працуе адказна, абдуманна, у напружаным штодзённым рэжыме.

Асаблівыя словы ўдзячнасці выказваю ветэранам аграпрамысловага комплексу за сялянскую мудрасць, самотнасць дзятліца вопытам, за шматлікія працоўныя дасягненні. Гэта вайшай працы, одарэня ветэранамі, створана тая аснова, якая дазваляе сёння развіваць вытворчасць на зямлі. Жадано ўсім моцнага здароўя, міру, ічасця, дабрабыту, дастатку ў сем'ях, добрага навор'я, высокіх ураджайў і далейшых поспехаў у працы на карысць роднай Беларусі!

сім Рыжанкоў, першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта. Для мяне гэта вялікі гонар. Прыемна, калі твая праца не застаецца без увагі.

— Быць кіраўніком і гаспадаркі, і цяпер раёна — складаная місія і абавязак...

— Работа няпростая. Працавітасць, дысцыпліна і прафесіяналізм, адказнасць і ўмець арганізавана праца — усё гэта даецца станочны вынік. Але трэба ўлічваць і тое, што працуеш з людзьмі. Кіраўнік дзяржавы дае такі пасыл: «Не трэба крыўдзіць людзей». Толькі пры такім раскладзе можна гаварыць пра зладжанасць. Людзям трэба ўдзяляць больш увагі.

— Кіраўнік краіны надае вялікае значэнне сельскай гаспадарцы. Як раён гэта адчувае?

— Сапраўды, гэты сектар эканомікі Прэзідэнт заўсёды трымае ў полі зроку. Адным з самых маштабных праектаў лічу будаўніцтва сучасных жывёлагадоўчых комплексаў. Калі б мы гадоў дзесяць таму не пайшлі па гэтым шляху, не развівалі гэты кірунак, не мелі б і такой магутнай

перапрацоўкі. Сёння беларуская перапрацоўка — на сучасным узроўні. Якасць нашай прадукцыі прызнана усюды. І беларускі рынак — на лобы густ.

Калі пачаўся санцыійны ціск, у раёне гэта таксама адчулі, бо мы завозім з Еўропы насенне кукурузы, цукровы буряк, зерневыя. Была некаторая рызыка, але паступова ўсё ўдалося ўладзіць. Пасляўная кампанія прайшла свечасова і ў поўным аб'ёме. Цяпер мы займаемся падрыхтоўкай да будучага года.

Дзяржава падтрымлівае сельгасвытворцаў?

— Ідзе падтрымка ў плане набыцця паліва, мінеральных угнаенняў. Дзяржава дае аванс сельгаспрадпрыемствам. Пасля завяршэння ўборкі мы аддаём гэтыя сродкі, якія атрымалі авансам напярэдадні пасяўной. Да новага года мы павінны разлічыцца з дзяржавай.

Ёсць датацыі на вытворчасць прадукцыі. Для сельскай гаспадаркі характэрна сезоннасць, гэта не той канвее, які стабільна працуе. Дзяржава дапамагае ўрогуляваць затраты, каб яны не назапа-

шваліся ў адным месцы. Добра працуюць лінгвістычныя напрамкі, што дазваляе зрабіць закупку тэхнікі.

— Наколькі поспехі ў вытворчасці сельскай гаспадаркі можна звязаць з гэмай адраджэння сяла?

— Я ў сельскай гаспадарцы амаль 20 гадоў і бачу, як мяняецца сельская мясцовасць. Зрухі, безумоўна, ёсць. Яны звязаны з аспектам як вытворчым, так і з сацыяльным. У гаспадаркі прыходзяць тэхналагічныя абсталяванні, машыны. Будуюцца дамы і кватэры для работнікаў. Значны плюс многія работнікі бачаць у сацыяльным забеспячэнні, напрыклад, медыцынскае страхаванне. Вядома, тут таксама павінны быць нейкія ўмовы, напрыклад, стаж працы. Затое чалавек ведае, што ён зможа карыстацца платнымі медыцынскімі паслугамі, якія неабходна атрымаць. Гэта клопат кіраўніка, яшчэ — сацыяльныя пакеты. І гаспадаркі ідуць па гэтым шляху.

Між тым варта звярнуць увагу на праблему кадраў для сельскай гаспадаркі. Іх не хапае, хоць і зарплаты ў сельскай гаспадарцы пастаянна растуць.

— Я ведаю, што ў вас ёсць свой падыход да вырашэння кадравай праблемы. Будзеце распусціць гэты вопыт?

— Калі працаваў дырэктарам сельгаспрадпрыемства, часта бываў у мясцовай школе. Кіраўніцтва гаспадаркі цікавілася школьным жыццём, нам было важна, каб моладзь не пакідала малую радзіму. І зараз прадстаўнікі гаспадарак прысутнічаюць на школьных лінейках як на пачатку, так і ў канцы навуцальнага года. Тых, хто прымаў удзел ва ўборачнай кампаніі, заахвочваюць прэміямі. Напрыканцы года выдатнікам вучобы, актыўным, спартсменам, удзельнікам алімпіяд таксама ўручаюцца грашовыя прэміі.

Важна дабіцца, каб у сельгаспрадпрыемствы раёна працаваць прыходзілі свае, мясцовыя. Для гэтага кіраўнікам трэба кантактаваць са школай, з сярэднімі і вышэйшымі навукальнымі ўстановамі сельскагаспадарчага профілю. Не проста зрабіць заяўку і чакаць, пакуль сюды прывезду малады спецыяліст.

У раёне мы стварылі кадравую базу. На працягу пяці гадоў адсочваем сваіх выпускнікоў, куды яны паступілі. Гэта такія дапамога кіраўнікам, каб арыентавацца ў падборы кадраў. Яны бачаць, напрыклад,

калі іх мастоўскі выпускнік завяршае вучобу. За год-два яму можна прапанаваць практыку, пазнаёміць з гаспадаркай. Тады ёсць верагоднасць, што будучы спецыяліст вернецца працаваць у свой раён.

Таксама мы робім стаўку на аграрныя класы. Гэты сегмент пацужу раскрываецца. Зараз шчыльна займаемся гэтым кірункам. У раёне ў аграрных класах 37 чалавек. Лічу, што дзеці павінны знаёміцца з прадпрыемствамі раёна, каб зацікавіцца ў атрыманні накіравання для паступлення ў сельскагаспадарчыя навукальныя ўстановы.

— У раёне працую заслужаны работнік сельскай гаспадаркі фермер Генрых Мыслівец. Як раён узаемадзейнічае з ім і як наогул развіваецца ў раёне гэты сектар?

— Гэта, на мой погляд, прагрэсіўны сектар. У Мастоўскім раёне зарэгістравана 22 фермерскія гаспадаркі. Нашы фермеры прымаюць удзел у семінарах, дзеляцца вопытам. Напэўна, няма ў Мастоўскім раёне таго чалавеча, які б не ведаў Генрыху Валерыявічу Мыслівцу, кіраўніка фермерскай гаспадаркі «Гарызонт», дэпутата Мастоўскага раённага і Гродзенскага абласнога Саветаў дэпутатаў, мецэната, сапраўднага чалавеча ад зямлі — працавітага, шчодрага, па-сялянску мудрага і незвычайна сціплага.

Толькі сёлета ў нас было тры вяязныя семінары ў фермерскую гаспадарку Генрыху Мыслівцу. Нядаўна ён дзяліўся вопытам вырошчвання сланечніка: пакуль гэта новая культура ў раёне.

Зараз у яго амаль тры тысячы гектараў плошчы. Генрых Валерыявіч, разважаючы аб сабратах паспяхоўнага фермерства, любіць гаварыць словамі Прэзідэнта, што ўсё залежыць ад нас саміх, самім трэба працаваць — тады і вынік будзе. Гэта яго прынышчовае пазіцыя, не раз пацверджаная жыццём.

Мы не супраць таго, каб перадаць зямлі фермерам. Галоўнае, каб яны не пуставалі, каб там не расло пустазелле. У гэтым фермеры нядрэнна працуюць, цэлы сектар папаяўняецца новымі фермерскімі гаспадаркамі. Я ўдзячны і фермерам, і кіраўнікам сельгаспадарак, якія імкнучыся развіваць свае прадпрыемствы, ісці наперад. Зараз час ідэй і іх рэалізацыі. Мы можам самарэалізавацца на зямлі.

Фота Яўгена ПІСАРЭВІЧА.

«РОБИМ СТАЎКУ НА АЗІМЬЯ КУЛЬТУРЫ»

Раман РУБЛІК, першы намеснік старшыні — начальнік упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Мастоўскага райвыканкама:

— Сёлета ў раёне атрымана 55,6 ц/га зерневыя, вал зерня з фермерскімі гаспадаркамі амаль 80 тысяч тон. Прыбытка складае амаль 16 тысяч. Добры вынік паказала пшаніца. Ураджайнасць гэтай культуры склала 64,5 ц/га.

Лідзіру па ўраджайнасці ЗАТ «Гудзевічы». Тут з гектара сабравалі 74,7 цэнтнера. На другім месцы — ААТ «Чарлёна», дзе гэты паказчык складае 63,1.

Парадаваў ураджай ячменю. Атрымалі з гектара 55,2 цэнтнера з улікам фермерскіх гаспадарак. Сабралі 15 тысяч тон рапусу і 21 тысяч тон кукурузы. Вынік нядаронны.

У раёне 22 фермерскія гаспадаркі, з іх палова займаецца непасрэдна вырошчваннем сельскагаспадарчых культур. Па нарыхтоўцы кармоў мы сутыкнуліся крыху з неспрыяльным надвор'ем. Значная частка кукурузы трапіла пад замаразкі. Яна падсохла, і мы не атрымалі той вал сіласу, на які спадзяваліся, хоць выйшлі на ўзровень мінулага года.

На трох прадпрыемствах арганізавана вытворчасць па аджыме алею насеннага рапусу. Жыхы выкарыстоўваюцца для кармлення статка. Плошчы пад пасевы гэтай маслічнай культуры пераглядаюцца. Таксама павялічыцца клін азімых зерневых культур. Будзе не менш чым 70 % сеяцца восенню. У цэлым атрымалі добры ўраджай. Сваю ролю адыгралі і насенне, і аднаўленне машына-трактарнага парка.

Адной з асноўных і стабільных крыніц эканамічнага поспеху гаспадарак застаецца жывёлагадоўля. Аб'ём яе вытворчасці вырас на 9,4 %. Атрымана звыш 11 тысяч тон мяса і больш чым 59 тысяч тон малака. Сёлета створаны выдатныя перадумовы для павелічэння вытворчасці прадукцыі жывёлагадоўлі ў перыяд зімоў жыцця. Нарыхтоўка кармоў на адну ўмоўную галаву — больш чым 42 цэнтнеры кармавых адзінак. Гэта 106,3 % да ўзроўню мінулага года.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Кожнае прадпрыемства ганарыцца ў першую чаргу сваімі вытворчымі дасягненнямі, бо менавіта яны складаюць аснову дабрабыту ўсёй гаспадаркі. У камунальным сельскагаспадарчым унітарным прадпрыемстве «Імя Адама Міцкевіча» з такім падыходам не толькі згодны, але і лічаць яго галоўным у сваёй дзейнасці. Між тым не забываюць тут і пра гістарычнае мінулае. Сёлета гаспадарка ўзялася за добраўпарадкаванне старажытнай сядзібы, вакол якой з'явіцца так званы белы парк.

Дырэктар Уладзімір ПІСАРЭВІЧ.

Вытворчы патэнцыял

Дырэктар сельгаспрадпрыемства Уладзімір ПІСАРЭВІЧ, у першую чаргу, засяроджае увагу на вытворчых паказчыках. Прыбытак, рэнтабельнасць — тая катэгорыя, за якой стаяць складаная штодзённая праца на палях, майстэрнях, жывёлагадоўчых комплексах.

— Цяпер трэба не проста працаваць, а працаваць эфектыўна, каб быў вынік, — упэўнены кіраўнік прадпрыемства. — Вытворчасць — аснова ўсяго. Мы пацужу рухаемся наперад. Гэта адлюстравана і ў паказчыках, і ў фінансавым стане. За дзевяць месяцаў нашаму калектыву ўдалося дабіцца нядаронных вынікаў. Тэмпы росту валавой прадукцыі склаў 113,4 працэнта.

Асноўныя віды дзейнасці — раслінаводства і жывёлагадоўля. Тут вырошчваюць зерневыя, зернебабовыя, кармавыя і маслічныя культуры, бульбу, цукровы буряк. Займаюцца развядзеннем буйной рагатай жывёлы. За кожным відам дзейнасці — свае лідэры.

Адзін з важных паказчыкаў — ураджайнасць зерневых культур. Сёлета яна вышэйшая за леташнюю і складае 57 цэнтнераў з гектара. У бункер заклаі амаль 14 тысяч тон. Атрыманы добры ўраджай азімага рапусу, больш як на 1,5 тысячы тон, чым у мінулы годзе. Дарэчы, і плошчы пад гэту культуру ў гаспадарцы даволі значныя — 900 гектараў пры шасці тысячч гектараў агульнай пашні.

— Разам з традыцыйнымі зерневымі культурамі, такімі як пшаніца, ячмень, трыкале, робім акцэнт і на бабовыя, у прыватнасці гарох. Бабовыя — несаменны бляк у кармленні жывёльнага статка. Зараз плошчы пад гарох невялікія — усяго 80 гектараў, але на будучы год плануем павялічыць іх больш чым у два разы, — зазначае Уладзімір ПІСАРЭВІЧ. — Таксама вельмі даходная культура — рапус. Займаемся цукровымі бурякамі, іх ураджайнасць сёлета складае 580 цэнтнераў з гектара. Бульбы атрымана каля 1900 тон. Большую частку ўраджаю здаём на крухмалны завод, які знаходзіцца побач. За дзевяць месяцаў мы атрымалі ад

ПАЛЕТКІ, СЯДЗІБА І БЕЛЫ ПАРК

У гаспадарцы «Імя Адама Міцкевіча» вытворчасць спрыяе захаванню спадчыны

Короткая візітоўка

КСУП «Імя Адама Міцкевіча» з 2016 года ўзначальвае Уладзімір ПІСАРЭВІЧ. Пасля школы ён скончыў Пружанскі сельгастэхнікум, пасля завочна Гродзенскай аграрнай універсітэту. З 1988 года працаваў у гаспадарках Гродзенскай вобласці на розных пасадах. Да 2016 года быў намеснікам дырэктара па раслінаводстве ў сельгаспрадпрыемстве «Няверавічы» Ваўкавыскага раёна. Вось ужо шэсць гадоў кіруе сельгаспрадпрыемствам у Мастоўскім раёне. Нядаўна ўзнагароджаны медалём «За працоўныя заслугі». Урачыстая цырымонія адбылася ў Мінску 3 лістапада.

Механізатар Павел ЦЫСЛОЎСКІ мае ганаровае званне «Чалавек года». Вялікі партрэт слаўнага працаўніка размешчаны на фасадзе аднаго з будынкаў цэнтральнай сядзібы.

Родам з Мастоўшчыны

Як працуе «Чалавек года Гродзеншчыны»

Механізатар Паўла Цыслоўскага ведаюць не толькі работнікі гаспадаркі і жыхары аграгарадка Вялікага Рагозніца. Ён, можна сказаць, вядомая асоба і ў Мастоўскім раёне, і ва ўсёй Гродзенскай вобласці. Каля трайсы можна ўбачыць два банеры з яго партрэтамі і надпісам: «Чалавек года Гродзеншчыны». Павел Антонавіч жартуе, што яго сваёй і знаёмай нават спецыяльна ездзілі паглядзець, як ён на іх выглядае. Кажы, ім здабалася. Сам механізатар не мае нічога супраць такога фармату. Нават ганарыцца, што яму аказана такая ўвага.

Робіць акцэнт на той факт, што ўрачыстая цырымонія з уручэннем дыплама і прэміі адбылася ўрачыстым днём нараджэння — 29 красавіка.

— Такі падарунак наоўга запомніцца, — кажа механізатар падчас сустрэчы на мехдвары. — Дыплом «Чалавек года Гродзеншчыны» стаў для мяне яшчэ і свайго роду талісманам, які дапамагае дабівацца большых поспехаў у працы.

Пасля заканчэння школы юнак атрымаў дакументы і сеў за баранку трактара. Цяпер вось Павел Антонавіч чацвёрты дзясятак гадоў за баранкай і трактара, і камбайна — у залежнасці ад сезона. Сёлета ўраджай асаб-

ліва радуе. Падчас ўборкі зерневых намалот склаў 2600 тон. Яшчэ 1200 тон дапамог намалаціць суседнім гаспадарцам.

Вядома, маральны стымул важны, кажа механізатар. Прыемна, калі тваё імя ў ліку пераможцаў, гэта стымулюе працаваць яшчэ лепш. Разам з тым немаляважным заахвочванне. Тут улічваюцца некалькі параметраў. Класнасць, стаж... За ўборку — асобныя выплаты. Павел Антонавіч не ўтойвае, што за ўборку атрымаў шэсць тысяч рублёў. Грошы збіраецца ўкладзіць у прыватнае бацькоўскага дома.

У ходзе размовы фарміруецца вобраз сапраўднага працаўніка ад зямлі. Усе продкі Паўла Цыслоўскага — месціны, усе звязаны з гэтай зямлёй — і дзядзі, і прадеды. Тут працавалі і яго бацькі. «Адсюль, з Вялікай Рагозніцы, ідзе мой род», — кажа Павел Антонавіч. Земляробскую справу, як бы пафасна гэта ні гучала, працягвае і ён сам. Прычым з добрымі вынікамі як для сябе, так і для свайго гаспадаркі. «Галоўнае, каб над галавой было мірнае неба, — кажа ён на развітанне. — Тады і праца, і жыццё — у радасць».

Тут завітнее парк

Сельгаспрадпрыемства ўзялося за рамонт старажытнай сядзібы

Першае, што ўражае на тэрыторыі цэнтральнай сельскагаспадарчай канторы ў Рагозніцы, — вялікі прыгожы маентак з калонамі. Адрозна паўстаюць карціны з мінулых часоў. Аказалася, будынак сапраўды старажытны. Яго яшчэ напрыканцы XVIII стагоддзя заклаў вядомы на той час дзяржаўны дзеяч Антоній Сухадольскі.

Сама сядзіба пабудавана ў стылі класіцызму з адным паверхам і порцікам на цэнтральным фасадзе. Пазней былі прыбудаваны калоны. У гаспадары ў тых часы гасявалі многа шляхетныя асобы. У далейшым дом-палац атрымаў у спадчыну сын, які ўдзельнічаў у паўстанні Тадэвуша Касцюшкі. Другі сын — Януарый — быў вядомым мастаком батальнага жанру, якога імператар Мікалай II ангажаваў для напісання карціны. Затым палац пераходзіў да розных уладальнікаў.

Зараз сядзіба належыць КСУП «Імя Адама Міцкевіча». Будынак даволі прывабны, праўда, за савецкі перыяд тут шмат што перабудавана, але сам фасад і ўязная брама знаходзяцца ў адносна задавальняючым стане, хоць і патрабуюць рамонту. Гэтым ярас і плануецца заняцца ў сельгаспрадпрыемстве. Напрыклад, цяпер вядуцца работы па даху. Частка ўжо перакрыта, гэта стымулюе працаваць яшчэ пераважна ў будынку.

— Наўрад ці мы змаглі б прыступіць да рамонтных работ, каб не мелі прыбытку ад вытворчай дзейнасці, бо сродкі патрабуюцца даволі значныя, — рэзюмуе кіраўнік гаспадаркі Уладзімір ПІСАРЭВІЧ. — Толькі дзякуючы рэнта-

бельнасці нашага сельгаспрадпрыемства ёсць магчымасць аднавіць культурную спадчыну. Няхай гэта стане яшчэ адным цікавым турыстычным аб'ектам нашай Мастоўшчыны.

А вялікі газон перад палацам плануецца пераўтварыць у белы сад-парк. Пакуль тут вядуцца работы па падрыхтоўцы для пасадкі раслін. Мяркуюцца, што большасць з іх будзе мець белыя колер. Над распрацоўкай ландшафту па просьбе кіраўніцтва гаспадаркі працуе дызайнер. Магчыма, першыя вынікі «белага саду» можна будзе ўбачыць ужо ўвесну.

«Старажытныя пабудовы — наша агульная спадчына, якую мы берэжліва дглядаем», — кажа намеснік кіраўніка гаспадаркі і ідэалогі Татцяна КРАВЦОВІЧ.

